

ชื่อภาคนิพนธ์ : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและดับไฟฟ้า : ศึกษากรณี
บริเวณพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ลาวฝั่งซ้าย
ตำบลลาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน : นายกำธร เสวีวัลลภ

ชื่อปริญญา : ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2549

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและดับไฟฟ้า : กรณีศึกษา
บริเวณพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ลาวฝั่งซ้าย ตำบลลาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและ
ดับไฟฟ้า บริเวณพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ลาวฝั่งซ้ายตำบลลาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและดับไฟฟ้า และ 3) เพื่อ
ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและดับไฟฟ้า
ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จำนวน 330 คน สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test
(One Way ANOVA)

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศ ชาย มีอายุเฉลี่ย เท่ากับ 34.46 โดยเป็น
ผู้ที่มีอายุ 25-35 ปี มากที่สุด ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน มีการศึกษาระดับไม่เกิน
ประถมศึกษา มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร (ทำนา ทำไร่ ทำสวน) มากที่สุด โดยมีรายได้เฉลี่ย เท่ากับ
2,020.00 ส่วนใหญ่มีรายได้ตั้งแต่ 2,000 บาทลงไป อาศัยอยู่ในพื้นที่ เกิน 20 ปี ไม่ได้เข้ากลุ่มทาง
สังคมใด ๆ เลย และไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและดับไฟฟ้า

การได้รับข้อมูลข่าวสารในภาพรวมมีความดี้น้อย การเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าใน
ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและดับไฟฟ้าใน
ภาพรวมอยู่ในระดับสูง

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและดับไฟฟ้าในภาพรวมและทุกด้านอยู่ใน
ระดับน้อย โดยมีส่วนร่วมมากที่สุดในด้านการร่วมดำเนินการป้องกันและดับไฟฟ้า รองลงมาได้แก่

ด้านการร่วมวางแผนงานป้องกันและดับไฟฟ้า และด้านการร่วมเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันและดับไฟฟ้า ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและดับไฟฟ้า ได้แก่ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพหลัก รายได้ การได้รับการฝึกอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับการป้องกันและดับไฟฟ้า และการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันและดับไฟฟ้า

ปัญหาอุปสรรค พบว่าขาดงบประมาณ บุคลากรหรือหน่วยงานและวัสดุอุปกรณ์ในการใช้ดับไฟฟ้า ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ ทักษะด้านการป้องกันและและวิธีดับไฟฟ้า ใช้อุปกรณ์ดับไฟไม่เป็น ขาดการประชาสัมพันธ์ที่เพียงพอ ประชาชนบางกลุ่มยังขาดจิตสำนึกและความตระหนักถึงปัญหาไฟฟ้า ไม่มีแนวป้องกันไฟฟ้า และ ขาดแคลนแหล่งน้ำซึ่งจำเป็นในการดับไฟ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการอบรมความรู้และเพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกันและดับไฟฟ้าให้มากขึ้นทุกด้าน โดยเฉพาะการประสานความร่วมมือกับแหล่งข้อมูลในท้องถิ่น เช่น จากผู้นำชุมชน เติงตามสาย วิทยุชุมชน และเจ้าหน้าที่รัฐ
3. ควรมีการสนับสนุนงบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันและดับไฟฟ้าให้แก่ชุมชนในพื้นที่อย่างพอเพียง
4. ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อประสานความร่วมมือของประชาชนในชุมชน เกี่ยวกับการป้องกันและดับไฟฟ้าให้มากขึ้น
5. ควรเปิดโอกาส และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในทุกด้านให้มากขึ้น ตั้งแต่การร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหา หาแนวทางแก้ไขปัญหา กำหนดมาตรการกฎระเบียบต่าง ๆ วางแผนการดำเนินการ ร่วมดำเนินการป้องกัน จัดเวรยาม ติดตาม สอดส่อง ดูแล ระวังภัยจากปัญหาไฟฟ้า รวมถึงการติดตามประเมินผล ตรวจสอบการดำเนินงานในทุกขั้นตอน

The three objectives of the study were 1) to investigate people's participation in preventing an extinguishing forest fires in the national reserved forest on the left side of Me Lao Forest Wawee Subdistrict, Mae Srouy District, Chinagrai Province, 2) to indentify the factors affecting people's participation in preventing and extinguishing forest fires, and 3) to find out the problems of developing people's participation in this activity. The data were collected from 330 people living in the area. The statistics for data analysis were percentage, frequency, mean, standard deviation, t-test and F-test (One-Way ANOVA)

Findings Most of the subjects were male. The average age was 34.46. The majority were in the range of 25-35 years of age. Most of them were married and lived with their spouses. Their education was not beyond primary school. Most of them were mainly in agriculture (farming, plantation and growing fruit trees). The average income was 2,020.00 baht. The majority had monthly income of 2,000 baht or less. They lived in the area for more than 20 years and were not members of any social group. They had never been formally trained on preventing and extinguishing forest fires.

Overall, they received related news and information at a low frequency. They used the forest at a moderate level. However, they had a good knowledge and understanding about preventing and extinguishing forest fires.

Moreover, people were found to participate in preventing and extinguishing forest fires – as a whole and in every aspect at a low level. They participated most in carrying out the prevention and extinguishing of forest fires, followed by planning and spreading news and information about it respectively.

The factors found to significantly affect their participation were marital status, education primary occupation, income, receiving training or attending a seminar on preventing and extinguishing forest fires, and receiving related news and information.

Problems and obstacles. One problem was the lack of budget, personnel and necessary equipment for extinguishing forest fires. Most of the people lacked a knowledge and skill in preventing and putting out forest fires. They did not know how to use the equipment. There was also inadequate public relations. Some groups of people lacked conscience and did not realize the importance of forest fires. Next, no forest fire prevent line was constructed. Lastly, there was scarcity of water sources necessary to extinguish fires.

Recommendations

1. People should be training to increase the knowledge about preventing and extinguishing forest fires. Also, public relations on every aspect of preventing and extinguishing forest fires should be increased. Especially, there should be improvement of coordination and cooperation with local information sources, such as community leaders, dissemination lines, community radio, and government officials.

2. Adequate budget, personnel and equipment for preventing and extinguishing forest fires should be supplied to the communities in the area.

3. More activities for coordinating with community people about preventing and extinguishing forest fires should be arranged.

4. People should be given more opportunity and support to participate in expressing their opinions, analyzing the problems and finding solutions, setting measures and rules or regulation, planning operations, prevention and patrolling to look after the forest ,including follow - up and evaluation and inspecting of all the operational stages.